

Miehet perustivat oman verkoston

Monella sosiaali- ja terveysalan työpaikalla mies on ainokainen suuren naisjoukon keskellä. Mistä hän löytäisi miehistä näkökulmaa työhönsä? Tähän tarpeeseen on Espoossa perustettu miesfoorumi, verkosto, jossa miehet voivat yhdessä käsitellä ammattiin liittyviä kysymyksiä.

Marko Olander (vas.),
Kari Hurme ja
Kaijus Varjonen
haluavat tuoda
työhönsä
miesnäkökulmaa.

Runsaat kolme vuotta sitten espoo-
lainen perhetyöntekijä Teuvo
Mikkonen sai eräästä koulutus-
tilaisuudesta kipinän miesver-
koston perustamiseen. Ja kipinä
otti tulta.

– Meistä muutama innostui.
Anoimme koulutusmäärärahaa,
saimme sitä, ja syksyllä 2001
järjestettiin ensimmäinen se-
minaari Mies ammattiauttajana. Tuolloin etsit-
tiin vastausta esimerkiksi siihen, onko sukupuol-
lella merkitystä auttamistyössä ja saako mies-
auttaja arvostusta työlleen, kertoo päihderiippu-
vaisten tukiasuntolan ohjaajana työskentelevä
Kaijus Varjonen.

Osanottajia kertyi kolmisenkymmentä, ja kes-
kustelu oli todella vireää. – Tuntui, että ”äijillä”
oli paljon asiaa. Yhtä innokkaasti olemme vie-
läkin matkassa, Varjonen sanoo.

Seminaareja on pidetty kaikkiaan kolme, ja
osallistujamäärä on lisääntynyt ensimmäisestä
kerrasta. Kaikkiaan miesfoorumin toimintaan on
osallistunut kolmen vuoden aikana satakunta
miestä. Espoon sosiaali- ja terveystoimessa työ-
skentelee 6 000 henkeä, joista runsaat 400 on mie-
hiä.

Miesfoorumin toiminnan ydin on suunnitte-
luryhmä, jonka tämän vuoden puheenjohtajana
toimii Varjonen ja sihteerinä **Marko Olander**.
Olander työskentelee ainoana miespuolisena lä-
hihoitajana Espoon kotihoidossa. Ryhmä ideoi
seminaarit ja muun toiminnan.

Kokemus on opettanut, että miehet haluavat
foorumilta nimenomaan ammatillista toimintaa
eivätkä esimerkiksi kosteita saunailtoja. Yksi
mökkireissu järjestettiin kokeeksi, mutta se ei
selvästikään innostanut. Jonkin verran virkis-
tystoimintaa kyllä on: sählyn pelaamista ja jää-
kiekkajoukkue Espoon Bluesin kotiotteluiden
seuraamista.

Vertaistukea ja varaventiili

Toisen seminaarin jälkeen alettiin kai-
vata miehille suunnattua työnohjaus-
ta, ja sitä myös järjestettiin. Mikä sit-
ten tekee miesten työnohjauksesta
erilaista kuin muusta työnohjauksesta?
Miesten mielestä asioista voi omassa
työnohjauksessa puhua ”eri tavalla”.

– Kun arjessa tekee työtä naisten
kanssa, on tärkeää saada vastapaino-
ksi jutella miesten kanssa, kuin
vertaisryhmässä, Marko Olander se-
littää.

Lasten vastaanottokodin johtajana
työskentelevälle **Kari Hurmeelle** ko-
koontumiset toimivat myös varaventi-
ilinä: – Työyhteisössämme on mui-
takin miehiä, mutta koska olen esi-
mies, en voi purkaa kaikkia asioita
töissä.

– Kun tätä työtä tehdään omalla
persoonalla, on tärkeää saada mallia
siitä, kuinka joku toinen mies työ-
skentelee. Jos työpaikalla ei ole lain-
kaan malleja tai niitä on hyvin vähän,
miesfoorumi on tarpeen, Kaijus Var-
jonen pohtii.

Miehet uskovat, että toiminnan avul-
la saatetaan jopa edistää miesten ha-
keutumista sosiaali- ja terveysalalle.

Ei mitään naisia vastaan

Miehet kiistävät yhteen ääneen, että
heidän toimintansa olisi jotenkin nais-
vastaista. Päinvastoin – he koettavat
löytää sellaisia toiminnan muotoja,
jotka hyödyttäisivät kokonaisuutta.

– Uskon, että miesnäkökulman tuo-
minen työhön on hyväksi koko so-
siaali- ja terveysalalle. Haemme omaan
työhön lisäarvoa ja lisänäkökulmaa,
Kari Hurme sanoo.

Viime seminaarissa käsiteltiin si-
tä, miten kohdata miehiä ja poikia
asiakkaina. Aihe olisi varmasti kiin-
nostaanut naisiakin. – Arvelen, että tä-
mä on hyvä suunta. Pelkillä kokoon-
tumisilla ei päästä pitkälle, vaikka
niilläkin on oma arvonsa. Teemat lo-
pulta ratkaisevat, Kaijus Varjonen sa-
noo.

Hurmeen mielestä esimerkiksi las-
tensuojelutyössä tarvitaan sekä mie-
hiä että naisia, sillä työntekijät koh-
taavat kokonaisia perheitä. Miesnä-
kökulman huomioiminen voi kehittä-
ä asiakastyötä.

Nostokoneita ja mekaanikkoja

Myös henkisen työsuojelun kannalta
on tärkeää, että miehet voivat jakaa
kokemuksiaan vertaisryhmässä. Jo
ensimmäisessä seminaarissa tuli esiin,
että mies joutuu vastaamaan varsin

kaavamaisiin odotuksiin työpaikal-
laan. Toiminnan luonteesta riippu-
matta hänen pitää toimia nostokone-
neena, turvamiehenä ja mekaanikko-
na.

– Miehet kokivat tämän vieraaksi.
He olivat hakeutuneet alalle ihan
muista syistä, Kaijus Varjonen huo-
mauttaa.

Osaltaan ilmiö selittyy sillä, että
miehiä on niin vähän hoito- ja so-
siaalialalla. Varjosen mukaan tuntuu
välillä raskaalta, että ”yksi pulliainen
saa vastata koko huutoon”. Asioista
on hyvä puhua ääneen. Jos niitä ei
koskaan ota esiin, voi pian löytää it-
sensä aika kummallisesta tilanteesta
työpaikallaan.

Esimerkiksi lastensuojelulaitok-
sessa miestyöntekijä saattaa jatku-
vasti joutua vetämään ”pahan työntekijän”
roolia eli olemaan se, joka rajoittaa
nuorta. – Millaisen kuvan se
antaa asiakkaille eli nuorille? On su-
rullista, jos nuorelle tuttu maailman-
kuva vahvistuu sijoituksen aikana:
mies on aina se, joka kuvaannollises-
ti vetää turpaan, Kari Hurme miettii.

Miesten mielestä keskustelu on tär-
keää siksikin, että miehet ymmärtäi-
sivät oman roolinsa naisvaltaisessa
työyhteisössä eivätkä mukautuisi lii-
kaa naisten tapaan tehdä työtä. – Et-
tä pysyisimme miehinä.

Ovet auki kaikille

Jotta tieto miesfoorumista leviäisi,
miehet ovat yrittäneet tiedottaa asia-
sta. Kaikille miestyöntekijöille lähe-
tettävään kirjepostiin ei kuitenkaan
ole mahdollisuutta. Avuksi otetaan
Espoon kaupungin intranet, johon on
tarkoitus saada suunnitteluryhmän
kokouspöytäkirjat, toimintasuunnitelma
ja seminaariohjelmat.

– Se lisää myös toiminnan läpinä-
kyvyyttä ja hälventää entisestään luu-
loja salaseurasta, Kari Hurme sanoo.

Muutoinkin foorumi avaa ovia
ulospäin. Tämän vuoden toiminta-
suunnitelmaan on kirjattu koulutus-
paketti, jota voitaisiin käydä esittelemässä
miesopiskelijoille. Lisäksi mies-
foorumi etsii keskuudestaan mies-
työntekijöitä ohjaamaan miehiä kau-
pungin järjestämässä perhevalmen-
nuskoulutuksessa. Kaksi verkoston
jäsentä kävi äskettäin kertomassa toi-
minnasta Suomen lähi- ja perushoi-
tajaliiton Superin koulutuspäivässä,
joka oli suunnattu mieslähiohitoajille.

– Aika mielenkiintoista liikehdintää
on meneillään. Tämä ei ole mikään
valmis systeemi, ja siksi se on
niin valtavan mielenkiintoinen. Olemme
heitelleet ilmaan ajatusta valtakunnallisesta
seminaaristakin, mutta sen järjestäminen on
vaikeaa näillä resursseilla, Kaijus Varjonen
sanoo. □